

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Casparis Ziegleri De Episcopis eorumq[ue] juribus,
privilegiis, & vivendi ratione, Liber Commentarius**

Ziegler, Kaspar

Norimbergæ, 1686

IX. De Patriarchâ Antiocheno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61543)

tem exercuerunt illi, antequam Concilium Nicænum haberetur. Idq; patet ex supra nominati Melitii Lycopoleos in Thebaide Episcopi exemplo, qui propter multiplicia crimina, & inprimis, quod idolis sacrificasset, à Petro Alexandrino depositus fuit, uti scribit Athanasius *apol. 2. contra Arianos*. Eoq; jure etiam usus fuit Dionysius Episcopus Alexandrinus, postquam inaudivisset, in pentapoli amplexos fuisse nonnullos Episcopos sententiam Sabelli, eoq; processisse jam pestem illam, ut vix prædicaretur amplius in Ecclesiis filius DEI. Tum enim Dionysius curam earum Ecclesiarum habuit, & misit, qui pravas istas opiniones reprimerent, & autores earum in salutis semitam reducerent, ut testatur idem Athanasius *de sentent. Dionysii contra Arian.* Atq; hinc rectè statuitur, canonem VI. Concilii Nicæni non deordinandi tantum ritu, sed etiam de omni Ecclesiastica potestate accipiendum esse. Quem canonem intenderunt decem Episcopi Ægyptii in Concilio Chalcedonensi, dum *actione 4.* postquam Patriarcha suus Dioscorus ab Episcopatu remotus esset, subscribere recusarunt Epistolæ Leonis de verbi incarnatione ad Flavianum scriptæ, eo quod jam sine capite essent, & tum consuetudine, tum canone Nicæno prohiberentur quicquam agere sine præscitu & consensu Archiepiscopi Alexandrini.

CAP. IX.

De Patriarchâ Antiochena.

I.

Antiochenus Episcopus uti initio inter tres, postea inter quinque primarios valde celebris fuit: ita inter Orientis dioceseos metropolitanos utiq; eminuit & præcipuus extitit. Concilium Nicænum ejus facit mentionem, dum in famolo *canone 6.* servari vult ejus privilegia. Ομοίως, inquit, ἡ καὶ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις τὰ πρεσβεία σώζονται ταῖς ἐκκλησίαις. Similiter & in Antiochiâ & in aliis provinciis privilegia servantur Ecclesiis. Concilium Constantinopolitanum I. ubi jubet Orientis metropolitanos solum Orientem administrare, Antiocheno simul inter illos jubet servari πρεσβεία, quæ ipsi à Concilio Nicæno essent tributa. *can. 2.* Theodoretus memorat, tum alias dioceses, tum omne Illyricum agnovisse Flavianum Antiochenum tum temporis Episcopum τῶν καὶ τὴν ἀνατολὴν ἐπισκοπῶν ἡγεμόνον. *lib. 5. c. 23.* Sic & Domnus Episcopus Antiochenus in Synodo Antiochena dictus fuit τῆς Ἀνατολικῆς διοικήσεως ἑξάρχου.

II. Qualia autem tempore Concilii Nicæni ejus fuerint πρεσβεία, adhuc disquiritur. Præcipuum & primum inter metropolitanos Orientis

fuisse, & autoritate aliquâ præ cæteris polluisse certum est. Eum autem talem ac tantam in suâ diœcesi habuisse potestatem, qualem & quandam in Ægyptiacâ habuit Episcopus Alexandrinus, credibile non est. Sola *προεδρία* & primatus ordinis eam non tribuit. Neq; uspiam Alexandrino & Antiocheno Episcopis circa Concilii Nicæni tempora eadem legitur fuisse potestas. Quin satis perspicuè, nisi fallor, distinguuntur à se invicem in dicto *canone 2.* Concilii Constantinopolitani I. Verba hæc sunt: *Secundum canones Alexandria quidem Episcopus, quæ sunt in Ægypto, tantum administrat. Orientis autem Episcopi orientem solum gubernent, servatis privilegiis, quæ Antiochena Ecclesie Nicænis canonibus tributa sunt.* Plures hic memorantur Episcopi, quibus Orientis sollicitudo & administratio incubuit, secus atq; in Ægypto, cujus totius diœceseos administratio Episcopo Alexandrino commissa fuit.

III. Ut rem exemplis comprobemus, certum est Palæstinam, quæ quindecim provinciarum Orientis diœceseos una erat, Concilii Nicæni tempore suum habuisse metropolitanum, Cæsariensem Episcopum. Jam ex decreto Concilii Nicæni, quod *canone 4.* extat, in unaquâq; provinciâ *κῆρ τῶν γνωμένων*, potestatem, firmitatem sive confirmationem eorum, quæ geruntur, debet habere metropolitanus. Habet igitur illud *κῆρ* in Palæstinâ Episcopus Cæsariensis, non verò Antiochenus. Similiter Cyprus insula, quæ itidem provinciarum Orientis diœceseos una erat, habuit metropolitanum, & hic ad eò ex decreto Concilii Nicæni *κῆρ τῶν γνωμένων* habuit & *ἀνωκέφαλ* fuit, relicta tantum *προεδρία* Episcopo Antiocheno. Et hinc ad eò patet, diversimodè se habuisse Alexandrinum & Antiochenum Episcopos, nec pares fuisse utriusq; conditionis, aut paria *πρεσβεία.*

IV. Sanè quod Cyprum insulam attinet, sæpè ea impetita fuit ab Episcopis Antiochenis, ut in illâ jus ordinandi sibi acquirerent. Ineunte seculo quinto Alexander Episcopus Antiochenus totam Orientis diœcesin sibi subjectam opinabatur, ut singularum provinciarum metropolitanos à se ordinari debere persuasum haberet. Et annon ita fas esset, iudicium super eâ re petebat ab Innocentio I. Episcopo Romano. Innocentius ad stipulabatur, & decretum ita in Concilio Nicæno respondebat. Sed nolabant id permittere Alexandro Episcopi Cyprî, & ordinationes in suâ provinciâ ipsi peragebant, quos propterea à Canone Nicæno discesfisse & ad meliorem mentem reduci debere putabat Innocentius. Res plenius percipietur ex ipsâ Innocentii *epistolâ 18.* ex quâ sequentia ad rem præsentem faciunt verba: *Revolventes auctoritatem Nicæna Synodi, quæ una omnium per orbem terrarum explicat mentem Sacerdotum, quæ censuit de Antiochenâ Ecclesiâ, cunctis fidelibus, ne dixerim Sacerdotibus esse necessarium custodire, quâ super diœ-*

diocesim suam prædictam Ecclesiam, non super aliquam provinciam, recognoscimus constitutam. --- Itaq; arbitramur, frater charissime, ut sicut Metropolitanos autoritate ordinari singulari, sic & ceteros non sine permissu conscientiaq; tuâ sinas Episcopos procreari. --- Cyprios sanè asseris, olim Arriana impietatis potentia fatigatos non retulisse Nicænos canones in ordinandis sibi Episcopis, & usq; huc habere præsumptum, ut suo arbitrato ordinent, neminem consulentes. Quocirca persuademus eis, ut curent juxta canonum fidem, fidem catholicam sapere, atq; unum cum cæteris sentire provinciis, ut appareat sancti spiritus gratia ipsos quoq; ut omnes Ecclesias gubernari.

V. Utrum quid obtinuerit apud Cyprios Episcopus Alexander, facile colligi poterit ex eo, quod paucos deinde post annos contigit. Decesserat in insulâ Cypro metropolitanus Constantiæ Troilus, & de successore deliberabatur. Ejus ordinationem, ut sibi vindicaret Episcopus Antiochenus, qui tum temporis erat Johannes, summo studio contendebat; sed instabat tum tempus, quo congregari debebat Synodus Ephesina, à quâ sibi metuebat Johannes, ne propositum suum & conatus inverteretur. Ut ergo rerum suarum satageret, à Comite & Duce utriusq; exercitus atq; proconsule Dionysio literas impetraverat, quibus interdicebatur Cypriis, ne ante Synodum Ephesinam novum sibi metropolitanum eligerent aut ordinarent. Cyprii verò, non obstante isto edicto, Rheginum eligebant, & de istâ Episcopi Antiocheni in Ecclesias suas factâ invasionem, aut machinationem in ipsâ deinceps Synodo graves querelas movebant. Causâ cognitâ sic tandem decreverunt Patres Ephesini: *Rem hanc, quæ præter Ecclesiasticas constitutiones, & sanctorum Patrum canones innovatur, & omnium libertatem attingentem annuntiavit pientissimus Episcopus Rheginus, & qui cum eo pientissimi Episcopi provincie Cypri Zenon & Evagrius. Unde quoniam communes morbi majore egent remedio, eò quod majus damnum afferant, si non est vetus mos, quod Episcopus Antiochenus ordinat in Cypro, sicut libellis & propriis vocibus docuerunt pientissimi Viri sanctissimarum Ecclesiarum in Cypro Præsules, qui ad sanctam Synodum accesserunt, à nullo impetantur, vel vim patiantur, secundum Canones sanctorum Patrum & veterem consuetudinem, sed per seipsos ordinationes pientissimorum Episcoporum faciant.* Canon hic est octavus, & in Codice canonum Ecclesiæ universæ, 178. qui deinceps confirmatus est per Synodum Quinifextam in Trullo habitam can. 39. Et hinc discere licet diversas omnino & contrarias esse sententias Innocentii Pontificis & Concilii Ephesini. Innocentius statuerat, Cyprios agere adversus Canones Nicænos, & Antiochenum Episcopum rectè sibi vindicare jus ordinandi metropolitanos in insulâ Cypro. At Patres Ephesini censent, Episcopi Antiocheni conatum esse rem præter Ecclesiasticas constitutiones & sanctorum Patrum canones innovatam, & omnium libertatem attingentem.

VI. Videtur tamen præter jus *æcedens* quid amplius in oriente habuisse Episcopus Antiochenus. Discere id licet ex verbis Hieronymi, quibus Johanni Episcopo Hierosolymitano exprobrat, quod literas ad Alexandrinum Episcopum misisset, illiq; de objectis criminibus se purgasset, omisso suæ provinciæ metropolitano Episcopo Cæsareensi, tum & Antiocheno. *Tu, inquit, qui regulas quaris Ecclesiasticas & Nicæni Concilii canonibus uteris, & alienos Clericos & cum suis Episcopis commorantes tibi niteris usurpare. Responde mihi, ad Alexandrinum Episcopum Palestina quid pertinet? Nisi fallor hoc ibi decernitur, ut Palestina metropolis Cæsarea sit & totius Orientis Antiochia. Aut igitur ad Cæsareensem Episcopum referre debueras, cui spectâ communiōne tuâ communicare nos noveras, aut si procul expetendum iudicium erat, Antiochiam potiùs litera dirigenda. Sed novi, cur Cæsaream, cur Antiochiam nolueris mittere, sciebas, quid fugeres, quid vitares, maluisti occupatis auribus molestiam facere, quam debitum metropolitano tuo honorem reddere. Videtur ergo Episcopus Antiochenus respectu Palæstinæ aut concurrentem habuisse jurisdictionem cum Cæsareensi, aut superiorem.*

VII. Post Concilium Ephesinum Johannis Successor Maximus Episcopus Antiochenus & Juvenalis Hierosolymitanus æquis conatibus grassati fuerunt ad obtinendum Principatum tum Palæstinæ tum aliarum provinciarum. Tandem verò post diutinam contentionem res transacta est, & proposita ab utroq; in Concilio Chalcedonensi, ut Synodali decreto confirmaretur. Leges conventionis hunc in modum refert Maximus in Concilio act. 7. *Placuit mihi & reverendo Episcopo Juvenali propter multam contentionem per consensum, ut sedes quidem Antiochensium maximæ civitatis beati Petri habeat duas Phœnicas & Arabiam: Sedes autem Hierosolymorum habeat tres Palæstinas. Et rogamus ex decreto vestrae magnificentie & sancti Concilii hæc scripto firmari. Idem cum è vestigio professus esset Episcopus Juvenalis, collectis suffragiis decretum suum interposuerunt iudices hunc in modum: Maximus quidem sanctissimus Episcopus, seu Antiochensium sanctissima Ecclesia duas Phœnicas & Arabiam sub propria habeat potestate, Juvenalis autem sanctissimus Hierosolymorum Episcopus, sive sanctissima Ecclesia, quæ sub eo est, tres Palæstinas itidem sub propria habeat potestate &.*

VIII. Sic igitur autoritate Synodi Oecumenicæ Episcopo Antiocheno tres aliæ provinciæ subjectæ fuerunt, duæ scil. Phœnicæ & Arabia. Etiam sic tamen singulæ harum provinciarum suos retinere metropolitano, Arabia quidem Bostrensem, Phœnicæ autem maritima Tyrium, & Libanensis Damascenum. Id tantum mutatum fuisse videtur, quod Metropolitanus, qui antea ab omnibus suarum provinciarum episcopis ordinabantur, postea mutato hoc rerum statu sine Antiocheni Episcopi consensu ordinari non potuerint, & quoad cætera quoq; hujus in provinciis noviter concessis suprema fuerit potestas Ecclesiastica.